

Innhold

Forord.	11
-----------------	----

DEL 1 GRUPPEDISKUSJONER KAN GI NY KUNNSKAP

Kapittel 1	
Fra erfaringer til kunnskap.	15
Egne og andres erfaringer – strategier i klinisk praksis.	15
Fokusgruppeprosjekt – et eksempel	16
Hvordan kan denne boken hjelpe deg videre?.	16
Litteratur.	17

Kapittel 2	
Fokusgrupper – en kvalitativ forskningsmetode	18
Kvalitative metoder – vitenskapelig analyse av tekst, erfaring og mening	18
Fokus og samhandling	19
Radiopropaganda, markedsføring og forskning	21
Når er fokusgrupper egnet som forskningsmetode?	22
Litteratur.	23

DEL 2 FORBEREDELSE

Kapittel 3	
Planlegging	29
Tid og krefter – egen innsats	29
Legg spor etter deg, så du lettere finner tilbake	30
Prosjektbeskrivelse	31
Intervjuguidens rolle tidlig i prosjektet	32
Teknisk utstyr	34
Finansiering – søknader	35
Litteratur.	35

Kapittel 4	
Gruppene	37
Hvor mange grupper – $N = ?$	37
Hvor mange deltakere i hver gruppe?	39
Hvor mange samlinger med hver gruppe?	41
Strategisk utvalg	42
Homogenitet og variasjon	44
Kjente eller fremmede?	45
Litteratur.	46
 Kapittel 5	
Rekruttering.	49
Media	49
Kontaktpersoner – portvaktfunksjon	50
Snøballrekruttering	52
Å benytte anledningen.	52
Fristelser	53
Pragmatisk og trinnvis rekruttering	54
Litteratur.	55
 Kapittel 6	
Teknisk og praktisk tilrettelegging	57
Fra rådata til lagret samtale	57
Hvordan forebygger vi tekniske feil?	58
Tid og sted.	58
Litteratur.	59
 Kapittel 7	
Formaliteter	60
Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK)	60
Søknadsprosedyre	61
Personvernombudet	61
Litteratur.	62

DEL 3 GJENNOMFØRING

Kapittel 8	
Moderator og sekretær.	65
Moderator styrer diskusjon og samhandling.	65
Sekretæren registrerer det som foregår.	66
Litteratur.	67
Kapittel 9	
Fokusgruppeintervjuet.	68
Ved ankomst – før oppstart.	68
Før selve diskusjonen starter.	69
Gode spørsmål	71
Intervjuguiden – støtte eller standardisering?	71
Samhandlingsflyt	72
Styring av gruppen	74
Konkrete fortellinger gir mest robuste data	76
Fasiliterende materiale	77
Mot slutten av diskusjonen	78
Litteratur.	79
Kapittel 10	
Sensitive temaer	81
Hva er sensitivt for hvem?	81
Hvordan håndterer vi sensitive temaer i fokusgruppestudier?	82
Litteratur.	83
Kapittel 11	
Samtaler som samhandling	
– innhold og mening	85
Symbolsk samhandling.	85
Kommunikative strategier og roller	86
Litteratur.	87
Kapittel 12	
Levende kunnskap.	89
Mangfold og variasjon	89
Paradokser og motsigelser.	90
Litteratur.	92

DEL 4 BEARBEIDING

Kapittel 13

Teknisk databearbeiding før analyse	95
Lagring og kryptering av lydopptaket.	95
Transkribering til skriftlig tekstformat	96
Litteratur.	100

Kapittel 14

Analyse	101
Intersubjektivitet	101
Følg en vei som andre har gått før deg	101
Hva er analyseenheten i en fokusgruppestudie?	102
Hvordan gjennomføres analysen i praksis?	104
Analyse av kontekst og kommunikasjon i en fokusgruppe	104
Litteratur.	105

Kapittel 15

Skrive artikkel	108
Rammebetingelser	108
Skriveprosessen.	109
Format og finesser.	110
Vente – vente – vente	111
Litteratur.	112

DEL 5 MULIGHETER OG UTFORDRINGER

Kapittel 16

Variasjoner over et tema	115
Aksjonsforskning og fagutvikling.	115
Evaluering av tiltak	116
Fokusgrupper i kvalitetsforbedring.	117
Minnearbeid med gruppediskusjon	119
Virtuelle fokusgrupper	119
Litteratur.	121

Kapittel 17

På tvers av kulturer og språk	123
På ukjent grunn?	123
Oversettelser.	124
Litteratur.	126

Kapittel 18	
Makt og avmakt – fokusgrupper som frigjøringsarena?	127
Deltakerorientert forskning	127
Intervensjon – bevisstgjøring	128
Litteratur.	129
Kapittel 19	
Metodeutfordringer	131
Kunnskap som kan utgjøre en forskjell	131
Hva er dette sant om?	132
Betydningen av posisjoner og kontekst	133
Litteratur.	134
Kapittel 20	
Erfaring, fortolkning og kunnskap.	136
Sansning og handling.	136
Fenomenologi og livsverden.	136
Pragmatismen – om konsekvenser av handlinger	137
Læring som sosial og situert praksis	138
Litteratur.	138
Kapittel 21	
Etikk i fokusgrupper.	140
Regeletikk og situasjonsetikk	140
Etisk dømmekraft	141
Forskningsetikk i praksis.	141
Litteratur.	142
Kapittel 22	
Når skal vi ikke velge fokusgruppedesign?	143
Forekomst, fordeling eller effekt.	143
Hva skjedde egentlig?	144
På tomannshånd.	145
Konsensusmetoder	146
Litteratur.	147
Kapittel 23	
Klar til innsats?	149
Samhandling i grupper med fokusert tema.	149
Troverdige historier som kan utgjøre en forskjell.	150
Litteratur.	150

Alfabetisk litteraturliste.	151
Stikkord	162